

En detaljeret redegørelse for fejl og mangler i bedømmelsen af påvirkningen på Natura2000-områderne.

Jess U. Jørgensen, Cand Scient, meteorologi

Å, Medlem af Red Lillebælt

Områdets karakteristika

Lillebælt Syd Vindmølleparken adskiller sig fra eksisterende havmølleprojekter ved at den foreslåede placering kun er 4km fra Natura 2000 området på Helnæs som omfatter både land og vand. Placeringen er vest for den Natura 2000 beskyttede kyst, hvilket er usædvanligt. Der er endvidere 3 områder med grundtvand syd for den påtænkte placering, hvoraf en grund (Hesteskoen) har 0.5m vanddybde. Placeringen er midt i SV<->NØ trækruter for fugle og flagermus. Energistyrelsen gav tilladelse til forundersøgelser af et meget stort område, men konsortiet har selv valgt at indskrænke dette til Natura 2000 nærområdet mellem Als og Helnæs uden at afgive rettighederne for de øvrige områder til andre konsortier.

Sedimentforurening i udgravningsfasen

Klima og forurening bevirker tilsammen at livet i det sydlige Lillebælt lider. Kombinationen af iltsvind på dybt vand og algevækst langs kysterne, bevirker at det grunde vand midt mellem Helnæs og Als er blevet essentielt for overlevelse af de fiskearter, som kun kan overleve på havbunden. De grunde vandområder giver mulighed for at sikre biodiversitet, mens man også kan tolke undersøgelserne sådan at fundament-udgravning og kabel-nedlægning kommer til at forurene disse områder med sedimenter som indeholder tungmetaller og som er uønskede på det grunde vand samt dennes bevoksning. MKR beskriver ikke denne risiko på trods af at den grafiske præsentation i bilag F1 viser, at der vil ske en sedimentforurening både i retning syd og nord.

Teksten giver det indtryk, at spredningen finder sted over 1km² omkring udgravningen. Områdets form er i praksis strømafhængigt, så hvis sedimenterne lægger sig på bunden så hurtigt som 1km² svarer til, så kan koncentrationen på de 3 områder med grundtvand blive store.

Der må påregnes afværgeforanstaltninger for at hindre en sådan forurening i form af længerevarende og mere forsigtig udgravning, fordi sydgående strøm vil skabe sedimenttransport i retning af det grunde vand syd for området. Ligeledes skal der afværgeforanstaltninger til for at hindre at vinden driver sådanne sedimenter ind på Natura 2000 området.

Mangelfulde model-simulationer

Placeringen af vindmølleparken betyder, at der er tale om et kystnært havmølleprojekt, som kræver en mere grundig MKR-undersøgelse og at risikoen for lokal påvirkning er stærkere end for nogle af de til dato gennemførte havmølle projekter.

En sådan grundighed indebærer, at man anvender model-simulationer til at undersøge påvirkning af middelværdier og ekstrema i driftsfasen samt vurderer diverse risici under byggefasen. Det sker ved at køre de samme længerevarende model-simulationer i form af mindst 2 scenarier med og uden møller. Man skaber dermed et datagrundlag, som giver mulighed for at konsekvensvurdere de forskellige faser af projektet.

Ønsket om at bruge 15MW møller (næsten dobbelt ydelse af eksisterende teknologi) betyder, at risikoen for ændrede vandstands- og bølge-forhold skal undersøges, således at andre mulige påvirkninger kan undersøges i det lys. Det er typisk erosion, påvirkning af planter, fugle og dyr men også sejladsikkerhed, for at vurdere ændret risiko for en forurening fra en grundstødning eller kollision.

Sammenligner man projektet med Kriegers Flak, hvor sådanne undersøgelser er gennemført i år 2010-2011, så er Lillebælts sydlige bassin et meget mindre vand-område og derfor kan 165MW have en relativt større betydning for lokalområdet end 600MW havde i området omkring Kriegers Flak.

MKR-redegørelsen har kun en 77-dages sommer-3D-simulation fra år 2014, som reelt kun er blevet brugt til at studere sediment transporter.

Direkte påvirkning af Natura 2000 kysten på Helnæs i driftsfasen

Klyden er en del af udpegningsgrundlaget af Natura 2000 på Helnæs. Denne vadefugl yngler 2 steder langs kysten med den største forekomst på Maden tættest på den foreslåede placering.

I følge bogen "De danske ynglefugles udbredelse" fra forlaget Lindhardt og Ringhof, har klyden svært ved at yngle på vestkysten af Jylland, fordi lavtryk bevirker hurtigere vandstandsstigninger, som formodes at tage livet af en del af ungerne.

Klydernes unger er også sårbare på Helnæs, når de sammen med deres forældre skal lære at finde føde i strandkanten. Hvis der pludseligt opstår en lille vandstandsstigning med bølger og brænding, så kan denne tage klydens unger med sig også er parrets unger tabt.

En pludselig vandstandsstigning kan ske, fordi møllevingerne tilfører luftpartiklerne turbulens og impulsmoment. Ved kraftige vestlige vinde forplanter disse sig ind mod kysten og stuver vandet op i striber bag hver mølle. Den helt lokale vandstandsstigning kompenseres ved siden af med udadgående strøm.

Problemet er, at disse striber flytter sig uforudsigeligt, når vinden drejer få grader og herved kan vandet indfange vadefuglenes unger. Når vind blæser i dagevis fra vest øges risikoen for at klydeunger bliver indfanget i en pludselig vandstandsændring.

Afværgeforanstaltningen er, at stoppe møllerne ved kraftig vestenvind, hvorved man hindrer fluktuerende vandstand.

At emnet ikke er beskrevet i MKR viser, at rapporten er mangelfuld og at den ikke beskriver alle konsekvenser for udpegningsgrundlaget af Natura 2000.

Påvirkningen af udpegningsgrundlaget er simpelthen ikke et emne i rapporten og det kommer sig af, at man ikke har udført de modelsimulationer, som man burde og derfor heller ikke har set de modelresultater, som gerne skulle bringe en på sporet af en mulig påvirkning.

Liste over manglende eller misvisende vurderinger vedr. driftsfasen

Nødvendige 3D model simulationer

- Der er kun foretaget en 77-dages simulation med Mike3 for sommeren 2014 med fokus på strøm og sediment transport omkring området. Denne simulering inkluderer ikke møllernes påvirkning af vinden og det er en regulær fejl, fordi dette giver en påvirkning af havoverfladen i form af forøget friktion mellem atmosfæren og vandoverflade.

- Hver af møllerne er i stand til at producere 15MW. Dette svarer til det en abnorm stor gasmotor leverer på et typisk fjernvarmeværk eller en dieselmotor på et meget stort skib. At levere sådan en mængde energi med en vindmølle sker ikke uden voldsom påvirkning af luften. Når luften passerer rotorarealet tilføres et impulsmoment og der opstår turbulens som ca. modsvarer energiproduktionen. Det er her påvirkningen vedholdende sker og den forplanter sig i spiralringe ud fra hver mølle. Jo kraftigere vind, desto kraftigere påvirkning.
- På meget kort afstand findes ekstreme hvirvler i luften, som er meget vanskelige at flyve i. På lidt længere afstand danner hvirvlerne kraftige vindstød ved vandoverfladen og dermed øget friktion mellem atmosfære og hav. Dette skaber større bølger og stærkere overfladestrøm. Undersøgelser af denne effekt må ikke udlades, fordi der er tale om et bassin, hvori der kan ske en akkumuleret påvirkning eller en ekstrem hændelse.
- Som følge af mangel på modelsimulering af vindens påvirkning af strøm, vandstand og bølger giver rapporten ikke mulighed for at konsekvensvurdere udpegningsgrundlaget på Natura 2000 området på Helnæs på et fagligt korrekt grundlag. Der er end ikke foretaget en kvalitativ fremstilling af denne indirekte påvirkning eller fremført argumenter for, at der ikke er en sådan. Emnet er udeladt. Risikoen for at klydens unger drukner under vandstandsfluktuationer er en mulig konsekvens af 11stk 15MW møller på den foreslåede placering, som burde have været identificeret og vurderet med henblik på afværge-foranstaltninger.

Manglende behandling af støjkilders effekt på Natura2000-områdets dyreliv, fugle og marsvin.

- Vindmøllerne i området vil i mange timer af året være den eneste støjkilde foruden naturen selv. Det gælder både over og under vandet, fordi skibstrafikken gennem området optræder sporadisk her og der. Undervandsstøj fra vindmøller bliver derfor ofte en dominant lydkilde i et i forvejen lydfattigt område. Der bør laves en hyppighedsfordeling af baggrundsstøj ud fra målinger over et år, fordi støjen beskrives som fluktuerende. Det hyppigste lave tal skal så bruges i nye lydberegninger, fordi det er bestemmende for den afstand marsvin oftest kan høre vindmøllerne på.

- Den dominerende lydforstyrrelse vil antagelig ske som følge af de lange vingers passage af tårnet. Denne passage skaber en kompression af luften med tilhørende lydforplantning, som vil opfattes af fugle og pattedyr. Kompressionen giver også en periodisk belastning af vingen videre til nacellen. Hvorfra den forplanter sig videre ned i vandet. Styrken af dette støjsignal kan stige med slidtage på møllen.
- Undervands-lydmålinger eksisterer i følge MKR kun for møller under 6MW og er derfor meget usikre for anvendelse for 15MW møller. Der findes ikke store møller i bassin-lignende forhold som i Lillebælt. Eftersom alle eksisterende havmølleparker findes i halv- eller helåbne omgivelser med en højere grad af baggrundsstøj fra skibe, så betyder det, at eksisterende måleresultater og erfaringer vanskeligt kan overføres til det sydlige Lillebælt. Det er ikke anført hvilken baggrundsstøj der er anvendt i den beregning, som leder til 240m. Dermed fremstår den beregnede afstand et marsvin hører en vindmølle som svagt dokumenteret.
- Lad os alligevel antage, at 240m er en korrekt beregning og der kun er den ene form for lyd og denne føles generende for et marsvin. Så betyder det, at et marsvin kan svømme ind imellem møllerne uden at opdage disse. Hvis marsvinet bliver lidt stresspåvirket, så kan det have svært at finde ud af området, fordi lydene forplantes rundt i et mønster, som marsvinet næppe forstår. Først svømmer det i den ene retning og så en anden for at undvige. Vil marsvinet forstå at lyden kommer fra møllerne? Det er ikke nemt at identificere lyd kilder for mennesker, men måske er marsvin klogere på dette område? Et forsigtighedsprincip er at foretrække givet Natura 2000 nærhed. Pointen er, at en maksimal lydpåvirkning, som er kortere end halvdelen af afstanden mellem møllerne, faktisk kan tænkes at være et problem for marsvinet.
- Det mere sandsynlige scenarie er, at lyden forplanter sig længere end halvdelen af afstanden mellem møllerne. I det scenarie er interferensen af lydbølger i vandet fra møllerne forskellig fra sted til sted, fordi afstanden til lydkilderne er forskellig. Hvor mange af de 11 møller, som kan høres af et marsvin på et givet sted, afhænger af lydforplantningsevnen og baggrundsstøjen, dybdeforhold og lagdeling af vandet inklusive refleksioner. Det vil for et menneske være meget ubehageligt at dykke i et område af den karakter. Dykkeren vil opleve varierende grader af kvalme. Naturligvis er marsvin skabt til vandet og er mennesket overlegent, men et forsigtighedsprincip er nødvendigt givet nærheden af Natura 2000.

- Det skal bemærkes, at lydbølgemønsteret fra mange møller danner lyd, som har karakter af en konstant baggrundslyd og derfor ikke giver anledning til et kompliceret lyd mønster indenfor mølleområdet. Derfor accepterer marsvin antagelig vindmøllestøj i støjfyldte områder. Positive resultater i relation til forekomst af marsvin ved havmølleparker i Holland, samt ved Sprogø og Nysted er derfor ikke i modstrid med denne teori. Man må skelne mellem havmølleparker i stærk baggrundsstøj, hvor møllerne selv er en del af denne og det modsatte scenarie med få møller i svag baggrundsstøj. Positiv sammenhæng mellem antallet af marsvin og vindmøller i støjfyldte områder skyldes antagelig forøget mængde af føde omkring møllerne og ikke at de er tiltrukket af møller
- Ved vestenvind typisk for februar til juli vil lyde fra vingernes passage af tårnet høres tydeligt på Natura 2000 området på Helnæs i 5-8m/s. Lyden kan sammenlignes med at ca. 1 bil passerer på en vej hvert sekund, når blot 2 møller kan høres. Hvis der er tåge vil møllernes hvide lys i dagtimerne kunne ses, medens møllerne ikke ses. Det giver en påvirkning, som må betegnes som uforenelig med behovet for Natura 2000 beskyttelse. På kysten vil en gående eller en lystfisker have følelsen af at der er fuldt trafikeret og oplyst vej ude ved møllerne. Man ser blot ikke bilerne. Måske skader dette ikke naturen, men det påvirker menneskers oplevelse af naturen.
- Under forhold med god sigtbarhed og vestlige vinde, vil lyden fra vingernes susen kombineret med den kraftigere lyd, når vingerne passerer tårnet forplante sig ind over Natura 2000 området. Støjpåvirkningen bliver stærkest i ynglesæsonen, hvor grænselaget er stabilt med stor risiko for en inversion, som reflekterer lydbølgerne selv om møllerne i sig selv vil forsøge at nedbryde inversionen i en direkte linje mod land.

Fejlagtige antagelser og manglende undersøgelser om flagermus

- Den senest etablerede havmøllepark placeret i flagermusenes SV-NØ træk er Kriegers Flak. Der blev optaget on-site lyd målinger på den tyske mast, som viste aktivitet i flere uger. På trods af fundet er parken blevet etableret i 2019. Der er antagelig foretaget en vurdering af at tålegrænsen ikke overskrides. Selv om hverken antal eller flyvehøjde måles, er denne målemetode state of the art. Målingen viste, at flagermus kan flyve lange distancer over vand.

- Der blev ikke foretaget en forårsmåling selv om der er fundamental forskel på de 2 træk. I foråret er der gode betingelser for medvind, men hunnerne er gravide og deres unger begyndt udvikling. Vandet er koldt og vinden er forholdsvis svag nær overfladen. Efterårstrækket over en lang distance er en risiko fordi vindforholdene kan ændre sig undervejs. Der bliver let modvind som tvinger flagermusene ned i lav højde. Årets unger foretager deres første træk over vand.
- Selv om Kriegers Flak målingen til dato er den mest udførlige, så giver den ikke vished om hvordan disse træk finder sted. Man kender ikke flyvehøjde, antal, forskel mellem forår og efterår, flyvetid eller tidspunktet på døgnet, hvornår rejsen begyndes. Den samlede viden om flagermus træk over vand er utilstrækkelig.
- For Lillebælt syd er der er flagermus langs den nordlige del af Natura 2000 kysten med gode livsbetingelser. Deres trækrute er ikke kendt, men deres forekomst er helt udeladt og man ønsker at placere vindmøllerne midt mellem Als og dette område regnet i retning SV, som netop med høj sandsynlighed er trækruten.
- Placeringen af lydmålinger er foretaget netop sådan, at den direkte trækrute mod dette område gennem mølleområdet er udeladt. Det vides således ikke om flagermusen trækker igennem og heller ikke om de vælger at flyve i f.eks. 7m/s medvind. Hvis, så er de allerede foreslåede afværgeforanstaltninger vedr. forbud mod strøm produktion på under 4m/s måske ikke tilstrækkelige.
- Der er sammenlagt foretaget 2 x 4 timers måling med båd, hvor kun 1-2 timer skete indenfor vindmølle området. Alle målinger er i foråret. Det står ikke mål med projektets omfang, når trækkets omfang er ukendt og derfor bliver det nødvendigt med en eller anden form for afværgeforanstaltning.
- I følge litteraturen går trækket SV->NØ, men man påstår i stedet at det fordeler sig på hhv. S->N og V->Ø. Efterårstrækket beskæftiger man sig ikke med. Vished om sagen kan kun opnås ved at måle i vindmølleområdet enten over lang tid eller kortere med multiple fartøjer.
- Mængden af udførte flagermus-målinger og fortolkning af disse giver ikke vished om den reelle påvirkning. Instrumenternes placering er valgt til at påvise en anden trækrute end den alment accepterede fra SV->NØ. Man forsøger, at argumentere ud fra at flagermus foretrækker korteste afstand

over vand og at der er observerede signaler på Nordals, som man anser som sidste stop på vej mod nord.

- Den observerede fordeling af flagermus kan også tolkes som flagermusene fouragerer jævnt over Als medens de venter på egnet vejr og samler kræfter til deres videre træk. Deres aktivitetsniveau er direkte afhængigt af mængden af insekter i luften og deres sult samt behov for hvile.
- Hvis man ønsker at eftervise at SV-NØ trækket ikke eksisterer, så skal der målinger til nord for Als og i vindmølleområdet. De skal begge falde ud til fordel for det påståede trækmonster. Hvis ikke de bekræfter, så giver MKR giver et vildledende og tendentiøst billede opfundet med det formål at skabe plads til vindmøllerne på den placering, som man på forhånd har valgt.

Manglende arbejde angående påvirkning af fugle

- Fuglenes trækretning mellem Als og Helnæs er sammenlignelig med mellem Stevns og Falsterbo, som er beskrevet i MKR-rapporten for Aflandshage. Derfor har vi studeret denne rapport for at få en artsdifferentieret beskrivelse, hvad angår flyvehøjde. I Aflandshage-rapporten gennemgår flyve-karakteristika artsspecifikt, men der begås en fejl ved at anvende et fælles kollisions-undvigelses-indeks på 99%, hvilket var inkonsistent med artsanalysen. For Lillebælt Syd bruger man også en fælles indeks på 97.75%, men for en mindre gruppe af udvalgte kystfugle, som også er nogenlunde sammenlignelige i samme størrelse og flyvehastighed. Altså en lignende antagelse, som er anvendt på en meget afgrænset gruppe af almindelige kystfugle. Det giver begrænset informationsværdi i relation til at udregne en tålegrænse for, hvormange individer møllerne må dræbe af en given art.
- De valgte arter forekommer udvalgt efter hyppighed af forekomst i rotorarealet for møllestørrelser omkring 4MW, men listen er ikke opdateret for 15MW møller, som når op til 256m. Listen af arter som flyver hyppigt i 200-256m må angives for at man kan vurdere om en lavere møllehøjde ville være bedre. Det nødvendige materiale til denne vurdering er ikke udarbejdet.
- Dette arbejde anses som nødvendigt for at kunne vurdere om gæs, som flere gange dagligt i sensommer og efterår flyver i store formationer i

området, kan styre udenom så store møller. Bruger gæssene f.eks. lysafmærkning i tågedis og hvilke gæs er der tale om?

- Det er endvidere ikke afklaret om Hesteskoen med 0.5m vanddybde tiltrækker dykænder, gæs, svaner og måske endda fiskehejre. Området må anses for mere sikkert som fourageringssted, da en havørn ikke kan nå fast grund med et bytte af rimelig størrelse derfra. Hvis arterne tiltrækkes af Hesteskoen, så vil disse arter med fulde maver skulle lette i retning mod vindmøllerne i vindretninger mellem NV og N og vil skulle foretage en svær undvigemanøvre medens de løfter sig i modvinden.

Landskabet

- Flere steder langs den sydvestfynske kyst befinder man sig midt i et herregårdslandskab med en uspoleret panorama-udsigt, som strækker sig fra øerne i Helnæsbugten, via Bobakkerne, over Helnæs hvor klinter og fyr er markante, derpå udover Aakrog-bugt og videre over til Sønderby klint. Det er et af de største highlights på cykelruterne på Fyn, som netop følger Aa-strandvej af den grund. Det vil være en stor landskabelig ændring for området, hvis der midt i dette uspolerede panorama billede placeres en søskende flok på 11 møller som rækker 256m op. De vil stå opstillet i 2 rækker med en meget dominant storebror først for og mindste lillebror i det fjerneste hjørne i bagerste række. At storebror er dominant skyldes møllernes store indbyrdes afstand.
- Det Sydfynske Øhav i foråret 2024 blev udpeget af UNESCO som Global Geopark, men møllerne bliver synlige over næsten hele området nat og dag. Om så store møller er forenelige skal vurderes i forhold til hvordan man ellers ønsker området kan udvikle sig. Ærø har eksempelvis en god vindresurse, men har ikke egnet infrastruktur til opsætning af store møller.

Lysafmærkning og trafiksikkerhed

- Helnæs er mål for mange cykelturister, men vejen dertil er udfordret til grænsen p.g. af hurtig trafik og sidevinde samt en meget stejl kant henover Langelinje-tangen mellem Agernæs og Helnæs. Man skal virkelig have fart i cyklen for at kunne køre sikkert på denne vej. Jo hurtigere man kører desto mindre farligt. Det hjælper også at være en stor gruppe af cyklister. At vejen har den karakter skyldes et ensidigt hensyn til bilisme. Oven i det vil 11 store møller i Lillebælt forøge risikoen for ulykker fordi de øger vindstød og distrahere trafikanterne. Vindstød øger også risikoen på den første del af Helnæs, hvor vejen stiger stejlt 20m med flere sving.

- Den lovede dispensationsansøgning omkring lysafmærkning og behandlingen af hvad, der er den nødvendige belysning må afklares inden, der gives tilladelse, da dette har fundamental betydning for Natura 2000 påvirkningen. Vil slukket lysafmærkning i moderat sigtbarhed f.eks. give et større antal fuglekollisioner? Omvendt vides det, at lignende røde lys under helikopterøvelser i området tydeligt ses på 20-30km afstand. Det er ikke tilstrækkeligt at feje det ind under gulvtæppet ved at love at ansøge om en dispensation efter etablering, når omfanget af nødvendig belysning og konsekvenserne der af ikke er afklaret.
- Placeringen af vindmøllerne tvinger skibstrafik tættere på Helnæs og at der bliver mindre plads specielt, hvis skibe skal passere hinanden, fordi man automatisk lægger sig midt imellem møllerne og Helnæs. Enhver skibsfører vil anse møllerne som et objekt som skal holdes på afstand specielt pga størrelsen og fordi vingerne når ned i 20m over vandet.
- Det bemærkes, at farvandet er meget uroligt ved samtidighed af kraftig vind fra nordvest og nordgående strøm med der af forøget risiko for en Natura 2000 kritisk hændelse. Kraftige vindstød som følge af møllerne forstærker det urolige vand og risikoen for hændelser for mindre fartøjer stiger derved.
- Hvirvlerne af vinden bliver ubehagelige for sejlbåde. Det er ikke anbefalelsesværdigt at sejle ind i området, men på vindsiden af møllerne. Dvs øst for ved østlige vinde og vest for ved vestlige vinde. Rapportens anbefaling tjener til at undgå tæt trafik på hver side, men det kommer ikke til at ske.
- Vind fra NNV og SSØ giver fuldt kryds for sejlbåde og maksimal gene fra hvirvlerne fra møllerne. Passagen vil blive berygtet for dette i sejlerkredse, men det afgørende er at det tvinger bådene tæt på land i begge sider, hvor også den større trafik skal passere og deraf forøget risiko for hændelser.
- Under kapsejladet vil sejlbåde med genakker/spiler hyppigt skærer op, når de rammes af hvirvler fra møllerne, hvilket øger risikoen for dramatiske kollisioner og ødelagte sejl. Sejladsledelsen kan forbyde sejlads indenfor mølleområdet, men problemet vil bestå i læ side af møllerne.
- Den statistiske risikovurdering for drivende skibe, som er foretaget ud fra en vindrose gældende for Sønderjylland generelt med 1.5 som scaleringsfaktor udtrykker ikke den forventede risiko i nærheden af kysten

på Helnæs, fordi vinden bliver mere stødende og søen alt i alt mere urolig. Metoden afspejler mangel på faglig kompetence til at vurdere indflydelsen af strøm og vind på de faktiske sejladsforholds indvirkning på forskellige fartøjer. Den statistiske beregningsmetode passer ikke i et bælt, hvor møllerne fremstår som gigantiske objekter med bevægelige dele

Konklusion

Den mest markante fejl er, at møllernes påvirkning af vinden og videre ned på og i vandet er ignoreret. Det leder til en kaskade af enten ikke-identificerede eller undervurderede mulige påvirkninger.

Det mindste man kan gøre er, at undersøge ekstrem påvirkning under stormfloder, men også det er udeladt. Netop den undersøgelse burde have været igangsat, fordi møllerne er placeret sådan, at de kan skabe ekstra forhøjet vandstand og bølgehøjde syd for Haderslev, som i forvejen er et højrisiko område for mennesker og dermed sandsynligvis også for noget natur, som ikke tåler saltvand.

Kravet til at konsekvensvurdere Natura 2000 udpegningsgrundlaget er ikke opfyldt på Helnæs, fordi klydens unger kan drukne som følge af vandstandsfluktuationer og det er netop, hvad møllerne kan skabe i kraftig vestenvind. Risikoen er ikke beskrevet, hvilket er en fejl. Der er tale om et forhold som forventeligt kommer til at betyde en afværgeforanstaltning i form at strømproduktionsforbud ved vestenvind i yngleperioden.